

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W STOWARZYSZENIU
„DIAKONIA RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE ARCHIDIECEZJI KATOWICKIEJ”**

Wersja skrócona

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

- ✓ Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w środowisku Ruchu Światło-Życie dobrze, było w nim akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- ✓ Każda osoba w naszym Ruchu jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: moderatorzy, animatorzy, odpowiedzialni, wolontariusze, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- ✓ W Stowarzyszeniu „Diakonia Ruchu Światło-Życie Archidiecezji Katowickiej” wyznaczone są osoby, która ma szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem:
  - ks. Karol Lubowiecki, Moderator diecezjalny Ruchu Światło-Życie
kontakt: moderator.katowice@gmail.com
  - Ewa Matuszyńska, Sekretariat Stowarzyszenia
kontakt: rozyckiego8@gmail.com
- ✓ Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspierać ich rozwój.
- ✓ W Ruchu Światło-Życie organizowane są różne inicjatywy edukacyjne. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) wobec dzieci.
- ✓ Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka, jest zawsze bardzo poważnie traktowany. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Odpowiedzialni Ruchu Światło-Życie podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.
- ✓ Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci i młodzież są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować moderatora / animatora / osobę zaufania.
- ✓ Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Personel będzie zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.
- ✓ Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich dzieci. Godność każdej osoby jest w naszej parafii szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- ✓ Personel powinien reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w parafii środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- ✓ Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Personel reaguje na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy ono samo lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.
- ✓ Personel dba o ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mo-

gą być na nich obecni tylko ci, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

- ✓ Dzieci i młodzież powinny szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji moderatorów, animatorów, odpowiedzialnych i innych wolontariuszy z dziećmi

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez personel. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe:

- ✓ Wszelkie działania podejmowane są dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.
- ✓ Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- ✓ Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- ✓ Personel dba o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- ✓ Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dziećmi i młodzieżą jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.
- ✓ Każdy kontakt z dziećmi jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych w ramach Ruchu Światło-Życie. Personel nie może utrzymywać relacji prywatnych z dziećmi (poza sytuacjami, gdy kontakty wynikają z innych przyczyn – np. członek personelu jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).
- ✓ W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego członka Ruchu Światło-Życie, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do moderatora.

3. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

Zasady komunikacji między dziećmi

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od dw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chroni intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.

- Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałas jej komunikat.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj w tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

- ✓ W sytuacji gdy:
  - doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka,
  - jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
  - dzieje się coś niepokojącego,
  - przeżywasz trudne chwile,
 nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.
- ✓ Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić o pomoc:
  - osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania;
  - moderator;
  - animator;
  - każdy członek Ruchu Światło-Życie, którego darzysz zaufaniem.
- ✓ Możesz też szukać wsparcia poza wspólnotą Ruchu Światło-Życie. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

Telefon zaufania dzieci i młodzieży	116 111
Telefon alarmowy (zagrożenie życia lub zdrowia)	112
Niebieska linia (dla dzieci doświadczających przemocy)	800 120 002
Ośrodek interwencji kryzysowej – Rybnik	32 422 56 39
Ośrodek Interwencji kryzysowej – Katowice	32 606 18 00, 32 606 13 03, 669 771 008

Przystań Archidiecezjalna Poradnia Psychologiczna

- oddział w Katowicach, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 30/7, 40-058 Katowice **519 546 197**
- oddział w Rybniku, ul. Mikołowska 4, 44-200 Rybnik **519 546 110**

Fundacja „Życie Warto Jest Rozmowy” <https://zwjr.pl/>

Strona stworzona z myślą o osobach, które borykają się z myślami samobójczymi i samookaleczeniami, mają za sobą próby samobójcze lub straciły kogoś w wyniku samobójstwa.

Ośrodek Profilaktyczno-Szkoleniowy im. ks. Franciszka Blachnickiego – www.osrodek-brynow.pl
 ul. Gawronów 20, 40-527 Katowice **32 205 39 22; 509 963 356**
kontakt@osrodek-brynow.pl

Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ – www.psychiatra.com

Rybnik, ul. Gliwicka 33 **32 422 65 61**

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

- **Rybnik**, ul. Tadeusza Kościuszki 55 **32 422 39 35**
- **Katowice**, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2, ul. Wilczewskiego 6a **32 252 79 59**
- **Katowice**, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Sokolska 26 **32 259 95 86**

Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień SPZOZ Zabrze

Zabrze, Park Hutniczy 6 **32 278 11 99**